

ارتقا

ادبیات . فنون عسکریه و بحریه ،
و تارخ و تجارت و زراعت و صنایع
و معارف و امور ناظمه و اکثیه فی فقراندن
باحت مصور جریده در . هر نوع خصوصیات
ایچون غزیه نکه مدیری طاهر بکه مراجعت اولنور

(ارتقا) نکه استانبول و طشره
ایچون بر سنه نکه آتیه سی ۳۲
غروشد . بوسته بولی مقبولدر .
مخالفی بالجله ارباب قله آچقندر . هر ای قلم
طوتان یازده بیلیر . مرکزی باب عالی
جاده سنده «معلومات» اداره خانه سیدر .

Journal illustré IRTIKA

Bureaux: 40, rue de la Sublime Porte,
(Imprimerie Tahir bey) Stamboul.

نسخه سی : ۲۰ پاره یه در

شمه نیک جمعه کونلری نشر اولنور

نسخه سی : ۲۰ پاره یه در

— اولورمی ؟

— ایشته اولمش !

[طوپراق ایچنده صولمش بر چیچک کوسترهک]

-- بوزهره کی نینه مده صولمش !

[یکدیگره صاریله رق بر آغزدن]

آزاده قید اغترام

والدم کی عازم ترابم ؛

[انفعال ایله]

ای خاک سینه آچلسه سینهک

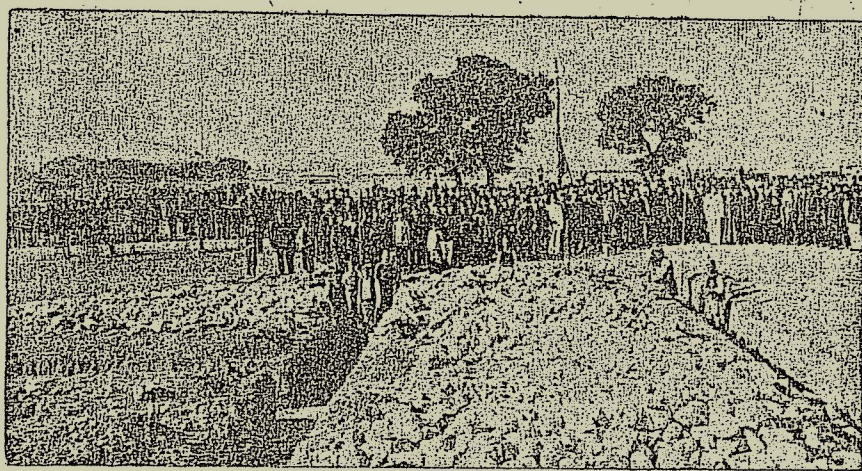
اول حفره بارده کیزدم

منع ایله مز بنی دفتنهک

بردر نظر مده خاک وکلبن

ارضرو ملی :

مصطفی کمال

سیروزده انشاسنه باشلانیلان درت ظابوراق حمیده پیاده قشله هایوننک وضع اساس رسمی

منبکشه یه : خطاب

نه بو پرمردکی ، نه دن صولمش

عجبا رنگ دلفریب ترک ؟

متبسم ایدک .. نه حال اولمش

سند پید ! نه در عجب کدرک ؟

قلامش حیف ! سنده بودن اثر

نه ایچون مائل فنا اولدک ؟

نه چابوق ابتد عمرک آه کذر !

نه یه اوچ کونده محو اولوب صولدک ؟

ویریم آه اولورمی تسلیت

سکبن !.. بکنیرمی بوبندن !

سن بکا یادکار تسلیت

اوله رق کله دکمی یارمندن

حکمت

محاوره معصومانه

— همشیره جکم !

— نه در او ؛ سویله !

— باق ایشته بکا دارله بویله

— سویله آجانم یتر بوسوزلر

[چوریلدی اکا لطیف کوزلر]

— هر کسده بر آنه وار

— اولوریا

اکلاتدی سکا بوفر قی دنیا

— آنهم زرده ؛ نیچون بابام بوق ؟

— سن سویله بکا ؛ نیچون دوام بوق

دنیا ده اولان بومسعدته

— بر بیلیم

هر خطوده بر نغمه تقدیر قازاندی

ال چیر په لم ایسترمیسکنز بردها کلسون

هیات ، که صنعت کیدیور پرده قاپاندی :..

محمد جلال

سودیکمه

وجه پاکنده مصور حسن یوسف شهرتک

کورماش چشم بشر هیچ بویله بر نور صورتک

واری بر آقران حسنک سویله کل ای کلفم

ماهتابم دایما بر هر وقت بر در بنم .

چای باق زاده :

ح . صبحی

بازیچه افکار

— حیدر بکه —

کلنجه یاده اوماهک لطیف رفتاری

کثیف بر بولوط ایلر احاطه انظاری

عیونه آه محزار ادر چمنزاری ،

سمایی ؛ ابری ؛ . . . نجومی ؛ . . . شمس و ازهارای !

بو کونده دستی طوتسه اجل کلوده بنم !

امین اولک ، که اونو تمام ینه او اطواری ؛

اوکل جماله ! . او حاله دکشم اصلا بن

بوتون فضایی .. زمینی .. تلال و البحاری !

نامق صدری

ادبیات

آثار منظومه

صنعتکار

بر پرده ده باق کوستریور پرتو صنعت

بر مشجره بی ، صوکره اوزاقلرده جبالی

تهیز اولونان فیر چه ده در هپ بومهارت

§

بر غلغله بر نغمه طیار صاچیلدی

ایندی موسیقه روحلرک حزقی تسکین

خاموش اولام ، دقت ایدک ، پرده آچیلدی :

§

خوش بر دره ساکن آقور ، مهر نور

بالای افقدن دوغور خنده لرله

مخور لطافت اویویان بر قیزه بکر

§

صنعت کلیور صحنه یه زیورلر ایچنده

بر عاشقه نکه حزقی تصویره مهیا

فریاد ایدیور حس الم پرور ایچنده

§

حزقی اونودر ، رقص صفا پروره باشلار

آوازه تحسین دو بولور صنعته قارشی

صنعت ده بوکا قارشی تبسملره باشلار

§

بر قانطوده بر « اویله می ؟ » بر « بویله می ؟ » واردر

هر نغمه سی سودایی ادر شوق ایله تهیز

ایشته قراتی : « عیاشیویله می ؟ » ، واردر :

§

صنعتده کی آهنگ لطافتده بدایع

سودا ایله انسان اوزمان کلسه ده وجده

« صنعت ! یا شصنت ! » دیه آه ایتسه نه مانع ؛ . .

§

بر قانطوده بر تازه چوبان عشق ایله نالان

محراده کی سودایی بیلنر بونی آکلار

معصوم اولان عاشق ایله عاشقه کریان -

§

بر قانطوده صنعت کلیور ، پنه یا ناقلر

بر کوپلی قیزک زمزمه عشقی سویلر

کو کسند کو کسلک ، کوزلر لدرده یوماقلر

§

آثار مشهوره

ملک و چو جوق

فرانسز جه دن :

صاف ، تابان چهره لی بر ملک ، بر بشیکک

اوزرینه میل ایتش ؛ برنهر خوش جریانک

(براق سطحته) سطح شفافنه باقارکی . . .

چو جفک چهره معصومه — استعراق

لاهو تیانه ایچنده اولدینی حالده — نصیب

نکاه ایتش ایدی ! . . .

« ای بکا مشابه اولان کوزل چو جوق »

اوخ ! بنله بر لکده سن ده شهر کشای اعتلا

اول ! . . . دیوردی .

بو محنتخانه فنا سکا لایق دکل . کل . . .

بر لکده مسعود اوله جغز :

« کره ارضه سعادت تامه یوقدر .

روح ، اوراده حظوظا تنندن مضطرب اولور .

اونلرک نغمه سروری ، اینن آلامی . . .

ذوق و نشئه لری ، فریاد قلیلریدر . . . حیات

مسعودانه لری بیله اضطرابات قلبیه ایله کچر .

وافق استقباللری سحاب اکدار ایله شائبه

داردر .

ای بو حاله ! . . . عبار الم سنکده

جین صافی قابلا یه جق ، جزن و عمک

لسان صامتی اولان کوز باشلری مائی کوزلریکک

رونق و مزیتنی ازاله ایده جک ! . . . یوق . . .

یوق قبه عظیم مینافامک اعماق کبود یسنه طاله رق

بنامه برالکده اوچه رق کیده جک ، الطاف
 ونم الهیه به مستغرق اوله جقسک !
 سنک دم احتضارک ، آوان تولد کدن پک
 مقدس اوله جقدر . سعادت ابدیه آنجق
 او عالم لاهوتی دهر
 سنک کی دوره بهار عمر نده بولنوبده
 او عالم قدسی به کیدنر ؛ اوراده الی الابد مسعود
 و بختیار قاورلر ! ... صکره بوملک عالم
 ابدیه طوغری شهر کشای طیران اولدی :
 بچاره والده ، میوه محبتکک نسیس
 حیاتی ده اوچشدر !

منتسبین طبدن :

ع . وجدی

ارقداشمه

بن ، ذاتاً بونی کشف ایتشدم .
 حرکاتکده کی تحولات کلیه ، حقیقتی آکلایه .
 مدینم برسر خفی بی بکاتبلیغ ایتشدم . بعضاً
 بر تجسس شفقت جویانه ایلایانه صوقولوردک .
 بن ، بوتون خفایای قلبیه کی دوکه جک ، بحران
 اندیشه اینجده قالان روحی تخلیص ایده جکسک
 ظن ایدردم . فقط بویه اولمازدی . کوبابنده
 شایان احتراز بر حال واردی ! اولکی تسلیمیت
 و امنیتلریکه مقابل شیمدی سنده نتردد ،
 بر هیجان ، بر خوف کوریوردم . از بر جی
 چو جقلر کی ، سولیدیک سوزلری بر قاج کره
 تکرار ایدر ، صانکه اظهار سر رشته اسرار
 اینکدن قورقاردک . بعضاً بللی ایتک ایسته .
 مندیگک بر نفرت ، بر استکراه ایله بندن
 اوز اقلایشیر ، هر شیشه بیکانه ، هر کسدن بعید
 یناشامق ایستردک .. بن بونره فوق العاده حیرت

ایتدیگم حالده او قدر مراق ایتدیوردم . چونکه
 ناصل اولسه بونک حقیقتی آکلایه جغمدن امین
 ایدم . فقط هر شیدن اول هیجان حسیاتکی
 تسکین ایتک ایسته یوردم .
 انظار شفقت و امنیتدن صاقلانان اضطرابات
 و آلام زوالپذیر اوله مازلر . اولسه لرده تلخی
 آناری باقیدر . حیات ، هر نه صورتله کچرسه
 کچسون ، تعاون افکاره افعاله شدتله مفقردر .
 یوردیکمز شومهم خیابانک سر منزل انتهای
 بر حفرة نایاب عدم اولدیغنی هر کس بیلیر .
 بوکا ، بومظم اوچورومه وقتدن اول اتلمق
 قانون عقل سلیمه مخالف دکلیدر ؟ اما سن
 دیه جکسک که بن بریتیم ، بر کیمسه سزم ؛ وجودم
 ایله عدم اغیار ایچون مساویدر . هیات ،
 قردشم ! سنک بیلمدیکک نه قدر قلبلر واردرکه
 اونلرک مدار حیاتی سنسک . دقتسر عشق
 مخرب حیات ، دشمن شابادر .
 بن بونلری سولیرکن ، سن آغیر بر تفکرک
 زیر ثقلتنده بی حرکت باشکی اکشدک . شوصوک
 جمله سنی ایقاظ ایتدی . باشی دوغر ولندیگ
 وقت کوزلرکده کشف بریاش طبقه سنک
 قطره لر تشکیل ایتدیکنی کوردم .

اکینلی : عمر عزیز

کوی خاطر اتندن

« دکر منده برکیجه »
 — محمد جلال بک افندی —
 کون باتیوردی . اورته لغک رنگ آتشی
 دکر منک موقع وجواری یالدر لایور ، صبا حدن
 بریدر نفقه تداریکله مشغول بولنان کویلیلرک
 یورکلرینی فرا حلاتیوردی .

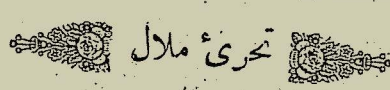
بر چوق صویک تحریکیله دون دکر من
 طاشنک دونمسنی تماشا ایدیوردم . دکر منجینک
 ثمره عمری اولان قیز جغزی ایسه دکر منک
 امور و خصوصاته باقیوردی .
 زیاده سیله نظر دقتی جلب ایدن برشی
 واردیکه اوده دکر منک سریع الحریکه قوحامان
 طاشی ایدی . اوزون اوزادی به اوطاشه
 عطف نگاه دقت ایدرک لال و مهوت قالمشدم .
 دوشونیوردم ، دوشوندکجه بزم ایچون
 نمونه غیرت اولان او قوجه طاش متصل
 دونیور ، کویلیلرک حویلده کی خوش صحبتلری ،
 طاشک التندن کچن سقاریه صویک دکر منده کی
 منفذدن سرعته جیقیشی ایشیدیلیر ، بن ایسه
 اویوک طاشک دوشونی حیات بشرله
 مقایسه به چالشیوردم .
 اوت دکر من کوشه سنده بیه بو فالیلک
 خبری ویریلیر ، شاقردا قراطاشه اورییور ،
 او قوجه طاشده دونیوردی . نجه بوشا قردا قلر
 ساعات ، طاش ایسه عمر بشر ، انک سرعته
 دونوشی حیاتک کذرانی ایدی . بو حاللر
 اکلاتیوردیکه هر شی فانی ، انجق صانع حقیقی
 باقیدر .

ایشته او قوجه طاش دونیور ، دکر منجی
 قیزی بگدایلرینی او کوتیور ، ملی شریقلر
 تغنیسیله نشانلیسنی یاد ایدرک کندیسینی هم
 تسلی ایدیور ، همه اویالییوردی .
 حسد دنیان فعل مذموم منفورم اولدیغی
 حالده بو عقیقه جکک بو یشایشی ، بوا کلنیشی
 قیصقانیور ، انک لذت حیاتی بشریتک هر-
 درلو صفای کرانه سانه مرجع کوریوردم .
 ایستیوردم که بر کویلی اولهیم . بن-ون
 کونلرم دائمی مشغولیتله کچسونده یالکز او
 بر ساعتک حیاتمه قایغوسزجه یشایهیم .

کویلی دلبر لریله حسب حال ایدهیم . لذت حیاتک
 نه دیمک اولدیغنی بیلیم .
 صفا سنه طویه مدینم بوتماشادن صکره
 طیشاری به جیقدم . دکر منک بر کونلک
 مساعی دائم سنه سبب اولان او کور صویک
 علی الدوام جریان ایدیشی ده روحه بشقه بر
 لطافت بخش ایدیوردی .
 او کون دکر منده بولنانلرک مسرتی بر مرثده
 متینمی بیلدیریوردی .
 مکر دکر منجی دلبرینک :
 علیم علیم کل علیم
 کل دینه کل علیم
 ترکیسنی سولیلرک آدینی آندینی نشانلیسور
 عسکر دن کلمش ، اواشام دکر منده دو کونلری
 اوله جقمش .
 اقشام اولمش ، خورشید جهان پرد
 ظلام ایچریسنده کیزلنمش ، کویده اذان
 او قونمشدی .
 دکر منک حویلیسی حصیر ایلله دوشنمش
 چالی چیرپی مشعله نری یا قلمشدی .
 کوی چو جقلری قوشوشیور ، دکر منک
 دورمق ندر بیلیمان او قوجه طاشی متماد
 دونیور ، مسعود دکر منجینک بوروشو
 یوزنده کوریلان اثر بشارت درجه محظوظ
 بیلدیریوردی .
 اوکیجه دکر منجینک قیزی علیسه
 قاووشمش ، بنده کویه عودت ایتشدم .
 بو بختیارلرک رابطه حیاتلرندن اکزیه
 محظوظ اولان بن ایدم .
 چونکه آنلر بنم — طانیدیم — یکریم
 سنهک قومشورلم ایدی .

طلعت حجابی

ارتقانک حکایه تفرقه سی

محرری : محمد جلال

سر بست (!) اولاسندن ، دها بر باشقه سی ده ...
 قاریسنی فنا بر مسئله دن دولایی (!!) تطلیق
 ایتدیکندن بحث ایدیور ! احوالده ، تاهل نه در ،
 یاوروم ؟
 « قادی » دیورز ، بومؤلم بر مغادر ، بومعنا ، تا
 خلقت آدمدن بری حل اولونما مشدرو اولونما به جقدر .
 « مدنیت ایلرله دجه بشرک اضطرابی چوغالیور ،
 بومدهش بر حقیقتدر ! ..
 « عجبا ، بزی دنیایه کتیره ن پدرل ، والدهل
 بزم قدر بدبختی ایدیلر ؟ .. اویله ایسه ، بوتون
 حیات اضطرابدن عبارت قالیر !
 « هر حالده « ترقی مدنیت » ارککلرله برابر ،
 قادیلرک اوزرنده دمه مدش بر تأثیر اجرا ایدیور ! ..
 « بوندن التمش سنه اول ، قادیلرک بونقدر عصی
 اولوب اولادیغنی بدرمه صورمش اولایدم ، شبهه سز

(« تاهل » دیدیکمز بومهم مسئله حیاتیه
 استقباله . دها کولنج اولسه کرک : اوزمان
 قبیل الازدواج ، آجیق ، فیندیق الدیوه نلی ،
 سیاه بلرینلی ، تک کوزلوکلو ، اون البی ، اون
 یدی باشنده مینی مینی بر خانم ، بر حاصبه ،
 بردلیقانلنک بوتون آمال شبانجی ازه رک ، فوق المأمول
 بر جساترله دیه جک که : « ناصل ؟ .. حیاتکیزی
 بنم حیاته قاریشدر بمرق ایستیورمشسکز ، اویله ی؟
 بیانو سورمیسکز ؟ .. شعر دن خوشلایر میسکز ؟
 کوندوز یازاجنم رومانلری کچه لری دیکله مه که
 تحمل ایده جک میسکز ؟ شرق ده او قورم ... دیکر-
 میسکز ؟ البسه به بک مراقلییم ، دیکشجی قادیلر
 اودن چیقماز ... تنزهی .. هله بهار زماننده
 بک سورم ... جمعلری ، بازارلری ، جام ایستدبکی
 زمان ، باشقه کونلری ده ، چیربچی ، کاغذخانه ،
 صولر کی برده کچیریم ... نه ذریسکز ؟ بوشراط
 ایله بنی آلا بیلیر میسکز ؟
 پدرینک وفاتندن دولایی ، او قدر حزن ، او قدر
 الم اینجده بولونان عصمتک دوداقلرندن - بلا اختیار-
 تحف برتسم کچدی ، صوکره ، باباسی سزاردن
 سس ویریورمش کی ، قورقدی ، کوزلری ،
 سطر باشنه اعطاف ایتدیکی وقت ، تیره به تیره به
 او قومعه باشلادی :
 « کوله کوله ! بویه اولاجق ... ابتدا
 هر زمان انتها کی چیقماز ! ..
 « سنک ، کوزلکنه پرستش ایتدیگک
 محبتنه اینانیدیگک بر قادیکنک وفاسز اولدیغنی کور ،
 قدر مؤلم ، آجی برشی اولماز ! .. حیاتی سا
 بخش ایتدکن صوکره ، سندن زیاده آناسنی
 باباسنی ، اقرباسنی دوشونن ، سنک حیاتک
 زیاده اونلرک نشسته سنه اهمیت ویره ن ، سنی یالک
 « قوجه » نامنده بر او بونجاق ، بر بیک عدایده
 قادیلر ده تضادق ایدرسین ! .. اوزمان نه قدر
 صیقیه جق . نه قدر مضطرب اولاجقسین ! ..
 احتمال که بک زیاده سودیکک اوقادینک ، سنی تحق
 ایتک ایسته بن عائله سنی بر فکر بلند حکیمانه ایل
 لطیف ایتکه چالیشه جقسین ! .. قادینه اسیر اولاز
 بدبختان ایچون ، بو آجی احتمال ، هر زمان حاضر در ،
 یاوروم ! ..
 « یامسرف بر قادین آلیرسه ک ! .. اوه نه کیروب
 جیقدیغنی ، سنک بک چوق مشکلات ایلله طویلايه
 بیلدیکک بارملری ، دانتلايه ، قورده لایه ، دوزکونه
 راستیه ویرر ، صوکره ، آقشام اوستی ، - یاک
 اولق اوزره - بر فاصولیه پیازی کوسترسه
 اصل اووقت نه یایاجقسین ؟ .. بوده برشی دکل
 یا قادین ، سنک آلدیکک مندیبلری ، لا و انتالری
 یشلری ، باشقه بر آدمه ایشار ایدرایسه ؟ ..